

בית

מרן

ערש"ק
י"ג אלול תשע"ט
פרשת כי תצא
ספטמבר: רוני עקרה (ישיבה נ"ד)

עלון מס' 225

לע"נ מרן רבינו עובדיה יוסף זיע"א

הרב המקדים: הרה"ג רבי משה יוסף שליט"א
ראש מוסדות "מאור ישראל"

שיעורו השבועי

של מרן הראש"ל הרה"ק לישראל אב"ד בביה"ד העליון
הגאון הגדול רבי יצחק יוסף שליט"א
נשיא מועצת הרבנות הראשית לישראל

השיעור נערך ע"י: הרה"ג רבי יצחק לוי שליט"א
רבה הראשי של העיר נסר | וחבר מועצת הרבנות הראשית לישראל

העיר	הדלקת נרות שבת	צאת השבת	רבינו תם
ירושלים	18:33	19:23	20:08
תל אביב	18:31	19:20	20:05
חיפה	18:32	19:22	20:07
באר שבע	18:32	19:22	20:07

אין לקרוא בעלון בשעת התפילה

הלכות חודש אלול

התרת נדרים בערב ראש השנה וכיפור. אמירת "בלי נדר" על קיום מצוה. חשיבות לימוד ההלכה. בית דין שקול בהתרת נדרים. חזקה דרבה במצוות דאורייתא. להצטרף להתרת נדרים ולסליחות שבלווין, ולענות אמן על מה ששומע בשידור ישיר. אם בחו"ל יכולים להצטרף לאמירת הסליחות כאן. סליחות באשמורת הבוקר

התרת נדרים וקללות

א. כידוע, נוהגים לעשות התרת נדרים וקללות בערב ראש השנה ובערב יום הכיפורים, בספר שפתי כהן על התורה (פרשת מטות) מביא אסמכתא מהפסוק "לא יחל דברו ככל היוצא מפיו יעשה", סופי תיבות "אלול", הוא אינו מיחל אבל אחרים - בית דין - מחלים לו (ברכות לב.). אחד הטעמים שעושים התרת נדרים, הוא מחמת דברי הזוהר הקדוש (פרשת פקודי דרמ"א ע"ב), שמי שנתחייב נידוי או נזיפה בבית דין של מעלה, ארבעים יום הוא נקרא נזוף, ותפלתו לא מתקבלת ח"ו. ולכן עושים התרה, כי רוצים שהתפלות בימים הללו יתקבלו.

נידוהו בחלום

ב. יש לבאר יותר על פי דברי הזרע אמת (האו"ח סי' צ) שלכתחילה מביאים עשרה אנשים להתרת נדרים, כי בגמרא מסכת נדרים (ה) אמר רב יוסף נידוהו בחלום צריך עשרה בני אדם להתיר לו, והוא דתנו 1 הרשב"ץ (ח"ב סימן קכח) הקשה סתירה מהגמרא הוה בנדרים, לגמרא בסנהדרין (ל), שם כתוב: הרי שהיה מצטער על מעות שהניח לו אביו, ובא בעל החלום ואמר לו: כך וכך הן, במקום פלוני הן, של מעשר שני הן, חפר ומצא את המטמון, מצד אחד שמה, ומצד שני חשש שכל המעות הם מעשר שני, ובא לשאול על כך בבית המדרש, ואמרו לו: דברי חלומות לא מעלים ולא מורידים. וכך נפסק להלכה בשלחן ערוך חושן משפט (סי' רנה סעיף ט). וכן כתב הנודע ביהודה (תנינא חיו"ד סימן ל) לגבי מעשה שהיה אצלו. וכן כתב הגר"ח פלאגי בשו"ת לב חיים (ח"ג סימן ט). וביאר המאירי (סנהדרין ל), שהוא משום שגם בחלום אמת יש הרבה פסולת המעורבת עמו. וכמו שאמרו במסכת ברכות (נה סע"א) שאין חלום בלי דברים בטלים, ולכן "פלגני דבורא", מחלקים את הדיבור, החלק של החלום היכן המטמון הוא נכון, אבל החלק השני של החלום שמעות אלו הם מעשר שני הוא לא נכון, ולא צריך לחשוש. ומכיון שלא חוששים לדברי חלומות, מדוע מי שנידוהו בחלום צריך לעשות התרה? כך הקשה הרשב"ץ. ותירץ תירוץ יפה, חלק מהחלומות על ידי מלאך, אבל חלק הוא רק על ידי שד

נדר בחלום

ג. הרא"ש בתשובה (כלל ח סימן יא) כתב, שאם אדם נדר בחלום, הנדר לא תופס, כי רק נדר שהוציא בפיו תופס, כמו שנאמר "אשר יבטא בשפתיו". ואינו דומה לנידוהו בחלום שצריך התרה, כי שם הוא סימן קללה מן השמים, מה שאין כן בנדר. אולם הרשב"א (בתשובה ח"א סימן תרסח, וח"ג סימן שלא, ובמיוחסות סימן רסה) חולק על הרא"ש, וכתב שגם הנודר בחלום יעשה התרה. ומרן בשלחן ערוך (סי' רי סעיף ב) פסק בסתם כדעת הרא"ש וכתב: הנודר בחלום אינו כלום ואינו צריך שאלה. ויש אומרים שיתירו לו עשרה דידיע למקרי, ויש לחוש לדבריהם. בדרך כלל אנחנו פוסקים בסתם ויש שהלכה כהסתם לגמרי, אבל כאן מרן כתב לחוש ליש אומרים ולעשות התרה. ואמנם גם הרשב"א חשש ולא פסק כדין גמור, ולכן המחמיר לעשות התרה תבוא עליו ברכה. ובהתרת נדרים שעושים בערב ראש השנה ויום הכיפורים, אנחנו כוללים הכל.

שבא להפחיד אותו... הידיעה שנועד לנו בחלום, מכניסה אותנו לספק אם הוא חלום אמיתי, ולכן לגבי איסורים מחמירים וחוששים לנידוי שבחלום, אבל לגבי ממוץ לא מוציאים ממוץ מחוקתו, והלא הממוץ הוא בחזקת חולין.

השבוע
זכות עלון
"בית מרן" מוקדש ל:
לזיווג הגון בקרוב
דבורה בת אוסנת
הרב הראשי של העיר נסר | וחבר מועצת הרבנות הראשית לישראל
חייגו: *5290

"עשה לך רב והסתלק מהספק"
בכל שאלה,
בהלכה, בהנהגה, בשלום בית ובחינוך ילדים
עשרות רבני אגודת 'בית מרן'
נמצאים פה בשבילך!
24 שעות ביממה ברצף
למענה הלכתי מהיר לסי דרכו של מורנו ורבינו
מרן פוסק הדור רבי עובדיה יוסף זצוק"ל
*5293 **שלוחה 1**

- תוכן העניינים:**
- עמ' 1-4 השיעור השבועי**
מורנו ורבינו רבי יצחק יוסף שליט"א
 - עמ' 5 פרשת כי תצא**
הגאון הגדול רבי ברוך שרגא שליט"א
 - עמ' 5 בעקבות רבותנו**
רבינו חיים יוסף זיע"א - הבן איש חי
 - עמ' 6 מאור ישראל**
הרה"ג רבי ישראל לורי שליט"א
 - עמ' 6 אקטואליה בהלכה**
הרב אברהם דניאל שליט"א
 - עמ' 7 לחיות עם האמונה**
הרה"ג רבי י. ישראל לוגאסי שליט"א
 - עמ' 7 אתגרים בחינוך**
הרב אברהם ברזילאי שליט"א
 - עמ' 8 בחסדך בטחתי**
הרה"ג רבי יגאל כהן שליט"א

לעילוי נשמת שמואל מור בן יעקב ז"ל

משנת יעב"ץ⁸ (מועדים סימן נג), וכתב ליישב שהתרת נדרים אינה ממש בגדר בית דין, ולכן אפשר שיהיו עשרה. ויש להוסיף, שכל בית דין צריכים לשמוע את טענות המדיינים ולפסוק, "שמוע בין אחיכם ושפטם צדק", והדיינים לא תמיד הם תמימי דעים⁹, כשם שפרצופיהם אינם שווים כך דעותיהם אינן שוות [א.ה. ע"פ ברכות נח.], ואם יש ויכוח הולכים אחר הרוב, "אחרי רבים להטות", אבל אם בית הדין יהיה שקול - זוגי - לא יהיה אפשר לפסוק, לכן אין בית דין שקול. אולם בהתרת נדרים אין טענות של שני צדדים, לכן אפילו בית דין שקול של עשרה או אפילו ארבעה מועיל.

נדר חסוי

י. הגאון רבי עקיבא איגר (בתשובה סי' עג) דן באדם שרצה להתיר את נדרו בפני שלושת דייני העיר, אבל הנדר היה מאוד אישי שלא רצה לגלותו לאף אחד, ונתן אמון רק בנער אחד צעיר בין 15 בלי חתימת זקן מיישיבה קטנה. הדין הוא שצריך שבית הדין ידעו על מה נדר, וימצאו פתח או חרטה. שואלים אותו: אילו היית יודע שתטרח לבוא להתיר בבית דין, היית נודר? לא, ואתה מתחרט? כן. אבל לפחות אחד מהדיינים צריכים לדעת על מה הנדר. לא ידוע אם אותו נער הביא שתי שערות, לדעת רבא (במסכת נדה מה:): אם הגיע לגיל בר מצוה חזקה שהביא ב' שערות, אבל להרבה פוסקים לא סומכים על חזקה זו בדאורייתא, כך כתב המגן אברהם (רי"ט, לו, וסימן נה סק"א, וסימן קצט סק"ג, וסימן רעא סק"ג), וכך פסק המשנה ברורה (סימן תקפט סק"ב). אומר רבי עקיבא איגר, כיון שלומר את הנדר לאחד הדיינים זה דין דרבנן, שיאמר לאותו נער מה נדר, ויצרפו את הנער לשלושת הדיינים¹⁰ וכך יתירו לו. שואל המשנת יעב"ץ, הרי בכך שצירפו את הנער נעשו ארבעה דיינים, והלא אין בית דין שקול? אלא ודאי שלדעת הגאון רבי עקיבא איגר בהתרת נדרים אפשר שיהיה בית דין שקול¹¹.

חזקה דרבה

יא. הזכרנו שרבי עקיבא איגר כתב שלא סומכים על חזקה דרבה בדאורייתא, והסתמך על המגן אברהם שהיה גדול האחרונים מלפני כשלוש מאות שנה ומתחשבים בפסקיו¹². נפקא מינה לאדם שעזב את ביתו, כגון שטס לחו"ל

8 להגאון רבי בצלאל ז'ולטי, שהיה ידיד נפש של מרן, ואמר לי מרן על ספרו "משנת יעב"ץ" שהוא כמו מהנדרס, בונה בנין יפה עם קומונת... ופעם מרן אמר לי שלפני כשישים שנה היו כמה רבנים מהספרדים שהפריעו לו, או מקנאה, או שהיו חסידו הבן איש חי, ומי שעודד וחזק אותו היו דוקא מרבני האשכנזים, הרב אלישיב, הרב ז'ולטי, הרב מטשביץ, הרב מטפלליק.

9 בבית הדין הגדול אם יש לנו ויכוח בין הדיינים, עושים הפסקה, מוציאים את בעלי הדין, ומביאים ספרים ומשקנעים אחד את השני. לכתחילה מניעים שלושה שסיכמו עם הפסק, אם אחד לא משתכנע הולכים אחר רוב, אבל על פסק הדין כל השלושה חותמים, אחר כך מפרטים יותר מה דעת הרוב ומה דעת המיעוט.

10 מדין התלמוד (נדרים עז ע"א, ועוד) יחיד מומחה יכול להתיר נדר. אולם כיום גם גדול הדור לא מתיר נדר לבד, אלא רק שלושה, וכמובאר בשלחן ערוך (י"ד סימן רכח סעיף א).

11 מובאר בשלחן ערוך (ח"ו סימן יז סעיף ה) שאסור לדיין לשמוע צד אחד בלי לשמוע את הצד השני. אני יושב בבית הדין הגדול, ולפעמים באים אלי אנשים מחוץ לבית הדין - ואפילו חכמים וראשי ישיבות - ואומרים לי טענות על האשה וכדומה, ומתחילים: כבוד הרב, יש תיק אצל כבודו... מיד אני עוצר אותם, הם קצת נפגעים, אבל כך ההלכה, "שמוע בין אחיכם ושפטם צדק", ואם מיישיבה הצליח לומר לי את טענתו במקרה, אני מעביר מיד את התיק להרכב אחר. כך גם החוק, שצריך לשמוע את שני הצדדים, ב"ה יש חוק אחד שמתאים להלכה...

12 כל מה שצריך לשמוע את שני הצדדים, זה דוקא כשיש דין ודברים בין אדם לחבירו על עסקי ממון, או טענות בעל ואשתו בעניני גיטין וקידושין וכדומה. אבל בדברים של הנהגה, כגון אחד שביזה תלמיד חכם או יצא נגדו, או שמע אחד שמדבר דברי כפירה וכדומה, שיש חשש בדברים אלו לפרצה של הדור, לא צריך לשמוע את טענות כלל, אלא יש רשות לגדול הדור לדון אותו שלא בפניו, וכמובאר בשלחן ערוך חושן משפט (סימן ב סעיף א) ובפתיחת השו"ב (סק"א) בשם גדולי האחרונים. פעם היו כאלה שהרעישו על זה, אבל הם ראו רק שלחן ערוך בלי נושאי כלים, וכבר כתב המהרש"א (סוטה כב). שפוסקי ההלכות מתוך שלחן ערוך בלבד הם בכלל מחריבי עולם. כשלמדנו אצל מרן זצ"ל בכלל אבן העזר וחושן משפט, בכל ההלכות היה מקפיד לראות אתנו פתחי תשובה ונושאי כלים.

12 יש כמה הלכות שאנחנו לא פוסקים כדעת המגן אברהם. המגן אברהם (סימן קנא סק"ה) פוסק שאין לאכול בבית כנסת סעודה גדולה, גם לא סעודת מצוה, וכדעת התוספות (פסחים קא). והרא"ש (פ"ק דבב"ב סימן ד), ומרן זצ"ל כשהיה רבה של תל אביב הנהיג שם לאכול סעודה שלישית בבית כנסת, וסמך על שבעה ראשונים ומהם: הסמ"ג (עשין כט), והאור זרוע הגדול (ח"ב סי"ט כג, וסימן שפח), ורבינו ישעיהו הראשון (בתוס' ר"ד פסחים קא). שהתירו. יש אחד שכתב ספר חלק על הרב, הוא תוקף ומעלים את האמת, יש ראשונים שפגעו מעיני המגן אברהם, ואם היה רואה אותם היה מיקל במילי דרבנן, ומתנבא אם אין הדין שמרן זצ"ל פסק וגם את הנימוק, נראה מי ישמע לך... [א.ה. ראה עוד בשו"ת יחזקאל דעת ח"ג סימן י, וביע אומר ח"י תא"ח סימן יז].

יש עוד הלכה שהרבה לא הבינו את דעת מרן זצ"ל, לגבי אמירה לגוי במלאכה דאורייתא במקום מצוה דרבית. מרן היה רגיל לספר כאן בידיים, שפעם היה הפסקת חשמל בבית כנסת הגדול ברחוב קינג

לאסוף כסף ליישבתו, או הלך למילואים, ואשתו נשארה בבית עם הילדים, האשה חייבת בקידוש, אף שפטורה מכל מצוות עשה שהזמן גרמא בקידוש חייבת, זכור ושמור בדיבור אחד נאמרו, כל שישנו בשמירה ישנו בזכירה (ברכות כ:). האם בנה בגיל שלוש עשרה שנה ויותר יכול להוציא ידי חובה? דעת המגן אברהם והמשנה ברורה (ה"ל אות יא) וכן הבן איש חי (ש"ש בראשית אות יב) והפך החיים (סי' תקפט סק"ח), שלא יכול להוציא מפני שלא ידוע אם הביא ב' שערות. ומתחילה גם מרן זצ"ל בירחון קול סיני (דיני תקיעת שופר סעיף ו עמ' 167, ודיני קידוש סעיף ד עמ' 249) חשש לדבריהם בדברים דאורייתא. אבל בספריו האחרונים (חזו"ע ימים נוראים עמ' ככו, ועוד) הרב הראה פנים להקל אף במילי דאורייתא, ורק בחליצה מחמירים, מפני החומרא להתיר אשת איש לעלמא וגם יש לה חזקת איסור, ומרן הביא כמה ראשונים ומהם: הריב"ש (ס"ס קפב), מהר"ק (בתשובות החדשות סימן מז), מהר"מ"ט (ה"א סימן מא ונ"א) ועוד, שכתבו שחזקה דרבה היא חזקה אלימתא. גם התורת חסד מלובלין (חאו"ח סימן א) כתב שכן דעת הרמב"ן (במלחמות חולין ג) והרשב"א (שם). אני מוסיף, שבארץ האקלים חם וגם אוכלים דברים שמשפיעים על הגדילה, וכמעט ברור שהביא ב' שערות. רבי עקיבא איגר צירף את הנער בנוסף לשלושת הדיינים כי חשש למגן אברהם, אבל להלכה חזקה דרבה היא חזקה אלימתא וסומכים עליה אף בדאורייתא, בפרט שהיה כבר בן חמש עשרה. מי שיש לו שו"ת רבי עקיבא איגר בבית יתוב בעט בצד, שלהלכה חזקה דרבה היא חזקה אלימתא גם בדאורייתא כדברי הראשונים שהזכרנו.

הצטרף ללווין

יב. כל אחד יכול להצטרף לאמירת התרת נדרים שאנחנו עושים כאן והיא משודרת בלווין¹³, גם אם שיושב בביתו ורואה את השיעור במחשב כשר, יכול להצטרף לסליחות ולומר וידוי ו"ג מידות וכל הקטעים בארמית¹⁴. וכי היושב בביתו יכול להצטרף עשירי למנן? לא, צריך להיות במקום אחד עם

ג'ורג' בירושלים, בליל כיפור, אחר שאמרו כל נדרי והחזירו את ספרי התורה, כנראה הדליקו יותר מידי חשמלים וניהי קצר, הרב שאל: יש כאן גוי? אמרו: יש אחד שיושב בשער המלך... אמר: תרמו לו, הלך הבאי - שמו יעקובי - והתחיל לומר לו שפגל החשמל, אמר לו הגוי: כן, מסכנים, ככה קרה לכם? על הבאכטו... חזר לרב ואמר לו: הגוי לא מבין רמזים. אמר הרב: תאמר לו מפורש שיבוא להדליק, אמירה לגוי שמענו, אמירה לחמור לא שמענו... הרב סמך על ספר העיטור (הל' מילה דמ"ט ע"א) - אחד הראשונים - שבמקום מצוה מותר לומר לגוי שיעשה אפילו מלאכה דאורייתא, גם לא לכוון חמין ולישון בשבת זה מצוה, כל שכן שיש להקל לצורך תפלה בציבור, שהיו מצוה מגורה והיא מצוה דרבית. היה חכם אחד שלמד באחד הישיבות והגיע לקרית ספר, ואמר להם שם שזה חידוש של הרב להתיר לומר לגוי דבר דאורייתא. אבל איך אפשר לסמך על העיטור, הוא סברא יחידא, הרמ"א (סי' רעו סעיף ב) הביא את העיטור, אבל כתב להקל רק בצורך גדול והמשנה ברורה (סי' רעו ס"ק כד) חשש להקל בצורך גדול. אצלנו ביישיבה הקפדה בליל שבת שילמדו עם ספרי מרן זצ"ל, יביע אומר ויחזה דעת, או עוד לא היה חזון עובדיה, כדי שתהיה להם בקיאות בתורה של הרב. אם ראיתי בחור שלומד גמרא, הייתי אומר לו: כל השבוע - כולל יום שישי - תלמד גמרא, נכשיו תלמד את ספרי מרן זצ"ל, ובזכות זה הבוגרים שלנו בקיאים בספריו של מרן זצ"ל. קם אחד האברכים של אמר: לא דאית שהרב הביא שהעיטור הוא לא סברא יחידית, יש שנים עשר ראשונים הסוברים כך, מהם: חכמי חכמי פרובינצא (הובאו במאירי שבת קל): ר"י מטראני הראשון (בספר המכריע סימן נו), בה"ג (לפ"ד הה"ן סוף פרק רבי אליעזר דמילה), ועוד. המשנה ברורה לא ראה אותם, חלקם עדיין לא נדפסו בחייו, ולכן חשב שהעיטור הוא יחיד וחשש להקל בזה. אבל בהגלות גלות דבריהם, כדאי להסמך עליהם במקום מצוה דרבית. אמר: לא אברך לא חזן בו, אמר: אף על פי כן, כך כתב המשנה ברורה. אף אחד לא מפפק בגדלותו של המשנה ברורה, הוא היה גברא רבה ולא צריך לשבח אותו, אבל הרב הסביר הלכה זו בצורה יפה, וקבל האמת ממי שאמרו.

בהליכות עולם (ח"ד עמ' קלו) ובחזון עובדיה (ח"ג עמ' תלב) הרב מדבר לגבי שבת חתן שנכבה והחשמל לא הנו, ולא התיר אמירה לגוי מטעם מצוה דרבית, מפני שסעודות שבת אינן נחשבות מצוה דרבית, כי כל אחד מקיים מצוות עונג שבת בפני עצמו, לא כן תפלה בציבור, שהמצוה נעשית על ידי שהרבים מצטרפים. ולמעשה שם יש פיתרון אחד שיאמר לאשכנזי - לא שהוא ידליק... - שיאמר לגוי שידליק, כי הם סומכים על ספר העיטור גם במקום מצוה דיחיד.

לפני כשישים שנה הייתי ילד קטן, ואני זוכר את הויכוח שהיה בצעקות ממש, ריתחא דאורייתא, בין מרן זצ"ל לחכם בן ציון אבא שאול זצ"ל, הוא נתן מוסר לרב שאסור לחלוק על החזון איש שהיה גדול הדור, ומרן טען לו שגם מרן הבית יוסף והחזק"ל לב והחזק"א ועוד היו גדולי הדור. החזון איש (סימן נו) החמיר לחתוך ירק דק דק מדין טוחן, וחלק על מרן הבית יוסף (סימן שכא) שהתיר לעשות כן, לאלתר, אצל האשכנזים חותכי התבית גדולת של ירקות, אבל הספרדים חותכים סלט דק, וגם בשבת מותר לחתוך סמוך לסעודה, וגם על ידי סלייסר מותר, ולא נכון לומר שזה נחשב עובדין דחול. כעבור שנים חכם בן ציון חלק על החזון איש בכמה הלכות, כנראה מרן שכנע אותו. אף אחד לא מפפק בגדלותו של החזון איש, הוא למד עד כלות כוחות הנפש, אבל דנים לפי כללי הפסיקה שיש בידינו.

13 אנחנו עושים כאן שיעור מאוחר ומיד לאחר מכן סליחות, היו כמה שאמרו לי שהם עייפים, אבל אמרתי להם ש מסורת ממרן זצ"ל. אמנם בשנים האחרונות לא נהגו בזה, כי השיעור היה בביתו ולא רצו להפריע לשכנים, אבל כשהיו כאן בבית כנסת הידדים היו נוהגים כך עשרות שנים.

14 אתם יודעים שעל פי הקבלה אין לומר את הקטעים שבארמית ביחיד, זה חמור מאוד, וכשמחתילים מוקדם ועדיין אין מנין יתחילו עם הפיוטים כמו אדון הסליחות, ענו וכו', וכשיגיע מנין יאמרו וידוי ו"ג מידות, אנשי אמונה וכו', ואת הקטעים שבארמית.

הגאון הגדול רבי ברוך שרגא שליט"א
ראב"ד ורש"י וראש ב"ד י"א אור שו"א

פרשת כי תצא

שלא יפסידו את פרנסתם, אך ללא הועיל, הם לא היו מסוגלים להפסיק לקלל, וכמעט הפסידו לגמרי את פרנסתם. והנה אחד היועצים מצא נוסחה שתציל את פרנסתם, וכך אמר להם: אם אתם רוצים לקלל, תגידו ברכה ותתכוונו לקללה. למשל, כשאתה רוצה לקלל את אשתך שתמות - תברך אותה באריכות ימים, וגם היא תשיב לך באותו מטבע. בני הזוג קבלו את ההצעה, וכל פעם שהיו רבים התחילו לברך אחד את השני. האורחים שראו את השינוי בהתנהגותם התחילו לחזור לפקוד את המלון, ולאט לאט חזרו האורחים בהמוניהם, ותמיד היו שומעים אותם מברכים האחד את השני.

פעם אחת התחיל בעל הבית לברך את אשתו בברכות רבות, ואף היא השיבה לו בברכותיה מנה אחת אפים, והוסיפה לברך את אביו ואת אמו ואת כל משפחתו. קם האיש בחמתו, ניגש אליה והכה אותה מכות נמרצות לעיני כל האורחים. תמחו כולם, איך ברגע אחד התהפך האיש מן הקצה אל הקצה, איך מתוך הברכות קם והתחיל להכות אותה בכעס? עד שהבינו הכל את עצתם, שבכל הברכות היו מתכוונים לקלל, בפיהם יברכו ובקרבם יקללו, ועתה נודע הדבר על ידי המכות... כך היה גם אצל בלעם הרשע, אמנם הוא נאלץ לברך את ישראל, אבל כל כוונתו היתה לקלל אותם. ומתי נודעה כוונתו הרעה? כשנתן את עצותיו הרעות להחטיא את ישראל כדי להשמידם, אז נודעו כוונתו הרעות לעין כל.

להשיג את ספרי הרב שליט"א בטל' 054-8463097 דוד

"כי תבנה בית חדש ועשית מעקה לגגך ולא תשים דמים בביתך כי יפול הנופל ממנו" (כב ה).

את פרשה זו קוראים בתורה בחודש אלול, ונרמזו בו דרכי התשובה שצריך לעשות בחודש אלול.

"כי תבנה בית חדש" - כאשר האדם מחדש את עצמו, מתקן את מעשיו ובונה את עצמו מחדש, אז צריך חרטה על העבר וקבלה על העתיד. ומה יעשה שלא ישוב ויכשל? "ועשית מעקה לגגך" - צריך לעשות לעצמו כל מיני גדרים וסייגים שלא יפול שוב ברשתו של היצר הרע.

וכן צריך לקבוע עתים לתורה שהיא התבלין הגדול בפני היצר הרע ושומרת על האדם שלא יכשל, ולא יאמר אם אלך ללמוד תורה כל זמן שאני עוזב את העסקים אני מפסיד כסף, אלא "ולא תשים דמים בביתך" - אל תעשה את החשבון של הדמים, כי התורה יקרה וחשובה יותר, ואם יעשה חשבונות של כסף ולא יקבע עתים לתורה הוא עלול שוב ליפול ולהתדרדר - "כי יפול הנופל ממנו", ולכן לא יעשה שום חשבון, אלא יתחזק בלימוד התורה והמוסר המעוררים את לב האדם לעבודת ה'.

"ולא אבה ה' אלוקיך לשמוע אל בלעם ויהפוך ה' אלוקיך לך את הקללה לברכה כי אהבך ה' אלוקיך" (כג ו).

אם נתבונן בפרשת בלק לא נמצא שום קללה שקלל בלעם את ישראל, רק בירך אותם (במדבר כד ה) "מה טובו אהליך יעקב משכנותיך ישראל" וגו', ואחר כך אמר (שם פסוק יז) "אראנו ולא עתה אשורנו ולא קרוב דרך כוכב מיעקב וקם שבט מישראל" וגו', כל דבריו היו ברכות, וא"כ מהו שנאמר "ויהפוך ה' אלוקיך לך את הקללה לברכה"?

ובספר כרם הצבי הביא משל נאה לבאר ענין זה: מעשה באדם אחד שגר בעיר גדולה שאנשים רבים היו מגיעים אליה, אך מלון לא היה בה. עלה בדעתו לפתוח מלון גדול לכל האורחים והתיירים ולעשות מזה ריוח גדול. וממחשבה למעשה, פתח עם רעייתו מלון גדול, ואורחים רבים התחילו לנהור לשם, ובמשך תקופה קצרה נתעשרו עושר גדול.

אלא שהשטן לא טמן ידו בצלחת, והביא את האיש והאשה בעלי המלון ליד מריבה, ובכל יום היו מקללים ומבזים זה את זה. אורחים רבים שראו את המריבות והקללות הפסיקו להגיע למלון, וכך התמעטו אורחי המלון וההכנסות שלהם הלכו ונתדלדלו. יעצים רבים ומתווכים שונים ניסו להשכיח שלום בין בני הזוג, אך לא עלתה בידם. ניסו לשכנע אותם שלכל הפחות לא יקללו זה את זה כדי

המקובל האלקי
רבי יהודה פתיה זיע"א
ידוע מעלת פדיון הנפש
שבכוחות לחסידי סבבי אדם חולי, צורה יגון, וטוב וראוי לעשות פדיון נפש

מתוך דברי קודשו של
הגאון הגדול רבי ברוך שרגא שליט"א
בעניין חשיבות פדיון נפש

"והיא סגולה בדוקה ומנוסה
לרפואת החולים"

רבי אנוח"ת "בית מור" עורכים פדיון נפש לכל שם ושם.
להעברת שמות שלכם ובני משפחתכם חייגו *5290

נכתב ע"י הרדה"ג רבי משה ורב שליט"א
רב מחלבות ישראל ומנהל מחלקת הכשרות והכיון בהר"ה

בעקבות רבותינו הדלוקו נר
העלון השבועי של תורת אבותינו

כמה ימים ונתגלו לו "סודות רבים וגדולים" ואף אמר שנשמטו באה משורש נשמתו של "בניהו בן יהוידע" ואף חיבר ספר בן יהוידע על הש"ס כ"כ הגיע גם לקברו של רשב"י במירון ושם חיבר את הפיוט הידוע "ואמרתם כה לחיי". פסיקתו של רבינו יוסף חיים התבססה יותר על תורת הנסתר והקבלה וכן שילב את פסקיו גם מפסקי האר"י הקדוש ורבי שלום שרעבי זיע"א, רבינו יוסף חיים כתב למעלה מ-100 חיבורים אך רק 53 חיבורים יצאו לאור שאר חיבוריו עוסקים בכל מקצעות התורה וכן חיבורים במדע רפואה אסטרונמיה וכד'. בתאריך ז' אלול ה'תרי"ט (1859) נפטר אביו רבי אליהו חיים זצ"ל ואז קיבל את הנהגה בקהילת בגדד ואת דרשתו הראשונה נשא ב"ג אלול בתוך ימי השבעה על אביו, בכל יום בשעות הבוקר לאחר תפילת ותיקין היה נושא שני שיעורים במשך שעה וחצי בנושא "שולחן ערוך" "עין יעקב" ו"חוק לישראל" ולאחר תפילת מנחה היה מוסר שיעור במשך שעה בפרשת שבוע וענייני דיומא רבינו יוסף חיים היה דורש בכל שבת את הדרשה בבית הכנסת הקטן הנקרא "סאלח אל זעירי" שהיה מכיל כ-1000 מקומות, ובשבת תשובה, שבת זכור, שבת הגדול ושבת כלה היה דורש רבינו בבית הכנסת הגדול הנקרא "סאלח אל כבירי" ובו היו מאזינים אלפי אנשים. בשנת ה'תרט"ח (1908) נסע רבינו יוסף חיים לקברו של יחזקאל הנביא ושם חיבר את ספרו "מראות יחזקאל" כעבור שנה יצא שוב לקברו של יחזקאל הנביא אך עקב מחלה שתקפה אותו לא הצליח להגיע פעם שניה לקברו של יחזקאל הנביא ובי"ג אלול ה'תרט"ט הלך רבינו לבית עולמו והוא בן 74 שנים ומקום קבורתו בעיר בגדד יש אומרים שהועלתה גופתו של רבינו יוסף חיים לירושלים ונטמנה בהר הזיתים בחלקה של הרש"ש זיע"א.

רבינו יוסף חיים - הבן איש חי

ביום שישי י"ג אלול יחול יום פטירתו של רשכבה"ג רבינו יוסף חיים זיע"א (הבן איש חי) רבינו נולד בכ"ז אב ה'תקצ"ה (1835) בבגדד שבעירק לאביו רבי אליהו חיים זצוק"ל בגיל 14 התקבל לבית מדרש לרבנות "בית זליכה" בראשותו של רבי עבדאללה סומך זצוק"ל ומאז היה לתלמידו המובהק.

מסופר כי אביו של רבינו יוסף חיים התכתב בשאלות הלכתיות עם רבי חיים פלאגי זיע"א שהיה רבה הראשי של האימפריה העות'מנית, ואבא של רבינו יוסף חיים שידע שבנו גדול בתורה התייעץ עמו באחת השאלות ששלח אליו רבי חיים פלאגי בנו רבינו יוסף חיים הקדים את האבא ושלח תשובה מפורטת לרבי חיים פלאגי ולאחר מספר ימים שלח גם אביו של רבינו יוסף חיים תשובה לרבי חיים פלאגי ואז כתב לו רבי חיים פלאגי שבנו יוסף חיים הקדימו בתשובה והוא עתיד להיות ענק בתורה בשנת ה'תרי"א (1851) והוא בן 17 שנים נישא רבינו יוסף חיים למרת רחל ע"ה לבתו של רבי יהודה סומך (דודו של רבי עבדאללה סומך) ונולד להם בן ובת, רבינו היה מזכיר תדיר את ארץ ישראל ודואג לשלומם של היושבים בה וכן היה נוהג לשלוח ספרים רבים לבתי דפוס בירושלים ובכך לתת פרנסה לאנשי ירושלים. כ"כ השפיע רבנו רבות על הנדיב הנכבד רבי יוסף אברהם שלום ז"ל שיינתן מהונו להקמת ישיבת פורת יוסף. בתאריך כ"ה ניסן ה"תרכ"ט (1869) יצא רבינו יוסף חיים עם אחיו רבי יחזקאל לא"י וישתטח על קברו של "בניהו בן יהוידע" ושם שהה

העלון להצלחתם של: צביה שירה בת רבקה - זיווג הגון, שמעון בן, שמחה - רפואה שלימה ובריאות איתנה, איוון בן סבטלנה - רפואה שלימה, איילי בן תמר - יראת שמים והצלחה, אורה יסכה בת תמר - ברכה והצלחה, בניה בן תמר - ברכה והצלחה, אופק בן ויקטוריה - חזרה בתשובה שלימה והצלחה בכל.

לחיות עם האמונה

שעה באלול שווה יותר מחודש שלם

כמה שאלו אותי ורבים שואלים את עצמם: "אני משתדל לעשות תשובה. מנין אדע שתשובתי התקבלה?"

אני רגיל לומר להם: "אסור לשאול שאלה כזאת! זהו חוסר אמונה מוחלט. מדוע? כי אם הקב"ה ציווה עלינו את מצוות התשובה, והבטיחנו שאם נקיימה הוא יקבלנו, אין צורך בשום סימן לכך. הרמב"ם כותב בהלכות תשובה, כי אדם שמתחרט ומתוודה ומקבל עליו שלא ישוב לאותה עבירה, הקב"ה לא מזכיר לו מאומה מעונותיו.

למי דומה אדם ששואל כך? לאדם ששמר שבת כהלכתה, ובמוצאי שבת הוא שואל את רבו: "מנין אדע שהשבת שלי התקבלה?"... כמוכן שזהו חוסר אמונה מוחלט. עליך להאמין, שאם שמרת שבת כהלכתה, אז הקב"ה יקבל בנחת רוח את מצוות השבת שלך. אדם מקיים מצוות בסוכות או בליל הסדר, ובא אחרי החג, ושואל את הרב: "מנין אדע שמצוותי התקבלו?" ויש לענותו: אם הקב"ה נתן לנו את המצוות בתורה שבכתב וחכמים הסבירו אותן בתורה שבעל פה, ועשית אותן כמו שצריך, איך אתה שואל שאלה כזו?

יותר מכך. כותב הרב המבי"ט בספרו 'בית אלוקים', שמצוות התשובה שונה מיתר המצוות. בכל המצוות אתה צריך לקיים הכל, ואם עשית רק חלק לא עשית כלום. למשל, צריך להטיל בטלית ארבע ציציות, והאדם הטיל רק שלוש, או במקום ליטול ארבעה מינים בסוכות, נטל רק שלושה, האם נאמר שהוא קיים שלוש-רבעי?

הרב הנאון רבי יעקב לוגאסי שליט"א
רב מדרשויות "בית מרן" ונחבר סדרת הספרים "ני לגליל" ועוד...

מצווה? כמוכן שלא קיים כלום, אבל זה אינו כך במצוות התשובה. נכון שמצוות התשובה כוללת כמה שלבים - חרטה, וידוי וקבלה על העתיד, אבל אם אדם רק התחרט, ואפילו רק נאנח אנחה אחת זה עושה את שלו. מלמד הרב המבי"ט, כי בוודאי כאשר האדם גם מתחרט, גם מתוודה וגם מקבל עליו שלא ישוב לחטוא, זה מעולה יותר, אבל במצוות התשובה לכל פעולה קטנה כמו אנחה, יש ערך מצטבר.

רבי איצ'לה בלאזר אומר: "שני אנשים עשו אותה עבירה, האחד נאנח והשני לא נאנח, משפט דין שמיים איתם יהיה כרחוק מזרח ממערב! לזה שנאנח יהיה דין אחד, ולזה שעבר לסדר היום יהיה דין אחר לגמרי". לכן צריך להאמין בתשובה ובפרט באלול.

ה'בן איש חי' זצ"ל (שנפטר ב"ג באלול), היה מתבודד ופורש באלול מכל קהילתו, עושה את התיקונים והייחודים שנהג לעשות, ונהג לומר: "שעה בחודש אלול שווה לי יותר מחודש בכל השנה!".

לכן עלינו לנצל ביותר את אלול - יותר להתחנן, יותר לקרוא תהילים. זה הזמן של האדם להתחבר לקב"ה ולפרש את שיחתו אליו דרך מזמורי תהילים, להרגיש את עצמו בפסוקים, להשתפך לפני ה' בבעייתיו הרוחניות או הגשמיות. זהו זמן רצון נפלא. כל השנה המקטרגים מפריעים מלחכנים את תפילתנו לפני הקב"ה, ואילו בחודש הזה הם מסתלקים, והתפילות עולות עד כיסא הכבוד.

ניתן לשמוע כל יום 5 דקות של אמונה יומית *5293 *שלוחה 3

הרב אברהם ברזילאי שליט"א

י"ר סוכה אחרונה בחינוך ומניח התבנית קידוץ סוקומים ברדיו 'קול חי'

"תנו רבנן איזהו עשיר? כל שיש לו קורת רוח בעשרו... רבי יוסי אומר כל שיש לו בית הכסא סמוך לשולחנו. (באותם ימים היה בית כסא ציבורי בשדות במרחק רב מהבית, אך לעשירים היה בית הכסא 'פרטי' סמוך לבית). נענע העני בראשו ומיהר לביתו, הזיז מעט את שולחנו הדל, המט לנפול והחל חופר בור ברצפה. "מה אתה עושה?" נחרדה אשתו. "אני עושה אותנו עשירים". מאז אותו יום היה מוציא את צרכיו בבור זה, סמוך כמה שאפשר לשולחנו. משעברו שלושה ימים כבר לא יכלה האשה אפילו לנשום דרך הפה, רצה אל הרב ודרשה גט במקום. משהזמין הרב את הבעל הבין כי הלה בתמימותו חשב שזו סגולה לעשירות... "הבן- לעשירים אמיתיים יש מערכת ביוב וניקוז משוכללת, לכן הם יכולים להרשות לעצמם להניח את בית הכסא סמוך לשולחנם. בית הכסא הוא סימן לעושרם ולא הסיבה לו..." כך ענה לו הרב- הרמב"ם שהיה עשיר גדול בדעת יכל להרשות לעצמו לעיין בספריהם כיון שהייתה לו מערכת ניקוז משוכללת להוצאת הפסולת והזוהמה מתכניהם ויכל להבחין בכל דק מן הדק הפסול, אך אתה האם בדרגתו של הרמב"ם הנך?...

מכאן תוכחת מגולה לנו- החרדים. אלו הטועים והמטעים את בניהם ללכת ללמוד פסיכולוגיה, עריכת דין, ואפילו גרפיקה ממוחשבת במבואות יון המטונפים. ("רק כדי שיהיה לו מקצוע ביד...") אין לאדם מן השורה מושג כמה כפירה יכולה להסתתר תחת לימודי 'אקדמיה חרדית' תמימה ואפילו אם אנשי המשרד שם חובשים כיפה לראשם. שומר נפשו ונפש ילדי- ירחק מהם!

אתגרים בחינוך

הפקולטה ה"חרדית" להשכלה "גבוהה"

זכינו ונתברך דורנו בהגדרה חדשה למושג 'חרדי'. אם פעם היתה ההגדרה אחת: "מי שתורתו ואמונתו" הרי שהיום התגמשה, התרחבה וכמעט שהשתנתה לגמרי. די ללבוש שחור לבן, לדבר במינוחים תלמודיים, לאכול טשולנט בליל שישי ולקיים מניינים מסביב לשעון- והנה לכם חרדים למהדרין. אחד החידושים הגדולים להם זכינו בעשור האחרון הוא ללא ספק 'לימודי האקדמיה חרדים'. סוף סוף אפשר להיות גם חרדי - וגם אקדמאי, גם חרדי - וגם משכיל, גם חרדי - וגם עובד, גם חרדי וגם ... - אפשר סופסוף להשתחרר מהנחיתות מול החילונים היפים, אלו הנושאים בעול הכלכלה, המשרתים בצבא, הפרודוקטיביים- בקיצור אלו שבאמת עושים משהו לטובת החברה. הנה, גם לנו יש מה לתרום!

שמעתי פעם נציג חרדי אומר בגאווה שגם החרדים יוצאים למעגל העבודה, גם החרדים משלמים מיסים, גם החרדים משרתים בצבא "אין לנו יותר במה להתבייש - היום לא מה שהיה פעם!" בבראנוביץ' הקשה מאן דהו (כנראה מראשית חוזה ההשכלה החרדית) לרב קסטל זצ"ל: הרי הרמב"ם בעצמו כתב במורה נבוכים שעיין בכל אותם ספרי חוכמת המשכילים ולמד את חיבורי הפילוסופים היוונים וזה לא הזיק לו, אדרבה השתמש בחוכמתם כדי לנגח את טענותיהם שלהם. ומה ההבדל ביני לבין הרמב"ם? ענה לו הרב במשל מאת החפץ חיים זצ"ל: מעשה בעני מרוד שלא מצא את עבודת יומו ונכנס לבית המדרש לפוש מעט ולקרוא תהילים. והנה בדיוק נשא הרב המקומי שיעור לקבוצת בעלי בתים ב'עין יעקב'.

"בן אדם מה לך נרדם קום קרא בתחנונים"

הודעה משמחת לציבור
ניתן להאזין לסליחות בשידור חי
בקו 'הליכות בית מרן'

בשעות: חצות הלילה | אשמורת הבוקר | 7:00 בבוקר | 7:30 בבוקר
8:00 בבוקר | 3:00 בצהריים | 5:30 אחה"צ
6:00 אחה"צ - ולאח"כ תתקיים תפילת מנחה וערבית

<< האזינו *5293 שלוחה 11 >>

העלון להצלחתם של: פרנסה טובה וכל הישועות, ברנרד ברוך בן רות - רפואה שלימה, פרנסה טובה וכל הישועות, מרים בת רוביידה - רפואה שלימה, עילי בן ולדמיר - בריאות איתנה והצלחה בכל, צפורה יפה בת קלרה - בריאות איתנה, שושנה בת יוטר - בריאות איתנה והצלחה בכל, שולי בת ולדמיר - בריאות איתנה והצלחה בכל.

לקבלת העלון במייל הרשמו betmaran1234@gmail.com

ערב נשים ענק בארנה ירושלים

בהשתתפות הרבניות:

* חגית שירה * * ורד סיאני * * ימימה מזרחי *

תנעים את הערב
אהבת הקהל
הגב' **חדוה**
לוי

אהוב העם ומזכה הרבים הגדול
הרה"ג רבי **יגאל כהן** שליט"א

מרן הראשל"צ הגאון הגדול
רבי **יצחק יוסף** שליט"א

פתיחת
שערים 19:30

24.09.19

יום שלישי
כ"ד אלול

סידור בת ישראל
ליל אלא קלמנט

מחיר מסובסד 25 ש"ח בלבד!

לרכישת כרטיסים באשראי
5293 *שלוחה 5

העלון להצלחתם של: שרב בת שרה - כל הישועות, תמור בת צפורה יפה - בריאות איתנה והצלחה בכל, לירון בת יפה - הצלחה בכל, עמית בת רויטל - הצלחה בכל, שלמה פריץ בן סוליקה - רפואה שלימה והצלחה בכל, אהרון אנרי בן גני - בריאות איתנה, פרנסה טובה ונחת, אומרי בן ויקטוריה - חזרה בתשובה שלימה.